

Castell de Lillet

La Pobla de Lillet

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Dalt del turó del castell. A l'est del nucli urbà.
Emplaçament Sobre del turó que hi ha al sud del monestir, entre el riu Arija i el torrent del Junyent.

Coordenades:

Latitud: 42.23825
Longitud: 1.98987
UTM Est (X): 416656
UTM Nord (Y): 4676723

Classificació

Número de fitxa 08166 - 1
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Medieval Romànic
Segle IX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Es troba en estat avançat d'enderroc, tant sols queda un tros de paret dreta.
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Defensa
Observacions protecció: BCIN: R-I-51-5594
Data aprovació: dv., 22/04/1949 - 12:00
Número inventari IPA NÚM. 1440
Generalitat i altres inventaris
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada

Titular: 08165A006000420000GG
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dv., 08/05/2009 - 02:00

Descripció

Les ruïnes del castell de Lillet es troben dalt del turó rocós conegut com el "Castell" o Sant Miquel, situat a l'est de la població, sobre les esglésies de St. Miquel i de Sta. Maria de Lillet. La seva situació estratègica sobre la vall de Lillet li permetia una bona visió i control de les principals vies de comunicació de la zona, com són els camins d'accés a Sant Jaume de Frontanyà, a Castellar de N'Hug i a Coll de Merolla, a més de bona visibilitat cap a altres punts d'interès. Malgrat l'avançat estat d'enrunament en que es troba el castell encara es poden veure algunes restes d'estructures. Així, al cim del turó es conserven diferents fragments de murs, en destaca el mur més nord amb restes visibles d'uns 6 metres de llargada per uns 3 metres d'alçada màxima i uns 90 cm. d'amplada. Es tracta d'un mur de tancament en el qual hi podem veure les restes de l'arrencament d'una altra paret perpendicular a aquest i també l'element arquitectònic més remarcable, una finestra d'arc lleugerament apuntat. Aquesta és feta amb dovelles de pedra tosca i les seves mides aproximades són 1 metre d'alt, 80 cm. d'amplada i uns 90 cm. de fondària. En conjunt l'aparell és força regular, format per carreus desbastats de mides no massa grans i disposats més o menys en filades. Entorn als murs també es pot veure la superfície de la roca ben tallada, mostrant una preparació del terreny per a la construcció del castell.

Observacions:

Dalt del turó hi ha una senyera, posada fa pocs anys, i una creu de formigó armat que es va col·locar el 1960. Amb anterioritat ja hi havia hagut altres creus,, la primera s'hi va posar l'any 1.900.

Història

La primera referència documental coneguda del castell la trobem el 833, en l'acta de consagració de l'església de Sta. Maria, al "castro Liliotto". Nombrosos documents ens confirmen que al segle X és possessió d'Emma, abadessa del monestir de St. Joan de les Abadesses; de fet, en aquest període, gran part de la vall de Lillet està sota la seva jurisdicció. Les al·lusions a finals del segle X a "Lillet superiore" i la carta de privilegis del comte Guillem Ramon de Cerdanya a Sta. Maria de Lillet el 1.086, demostren l'existència d'un nucli de població proper al castell. A principis del segle XII el castell es troba sota el domini de la família Lillet, que era feudatària dels senyors de Mataplana. El 1.144 queda palès que la nissaga Lillet té el domini i la residència al castell(" Dna. Guisla castro Liletensis"). Durant el segle XII els llinatges dels Lillet i els Pont són mencionats en la documentació referida al castell, i a partir del XIII deixen de constar-hi. La carta de poblament i franqueses de La Pobla de Lillet, que data del 1.297, convidava a poblar el lloc aleshores anomenat " El Pujol". En aquest indret s'hi traslladà la residència senyorial dels Mataplana, que construïren un nou castell-palau (el castell de La Pobla), i que a partir d'aquest moment, i d'una manera ja definitiva a partir del segle XIV substituïria en importància el castell de Lillet.

Bibliografia

DALMAU, R., CATALÀ, P. (1976: 901-910): "Castell de Lillet i Castell de la Pobla". Els castells catalans. Rafael Dalmau ed., Barcelona. FONT I RIUS, J.M. (1969:646-649): Cartas de población y franquicia de Cataluña. CSIC, Madrid-Barcelona. FRANCÀS I PATSÍ, À. (1997): La Pobla de Lillet. Història, costums i tradicions de la Vall de Lillet (Berguedà). Columna Albí, Berga. Inventari del Patrimoni Arquitectònic, núm. 1440. Generalitat de Catalunya. ROSIÑOL I ORRIOLS, J. (1988): El passat de la nostra vila. La Pobla de Lillet. Recull històric, geogràfic i cultural. Ed. La Llar del Llibre, Barcelona. SERRA VILARÓ, J. (1930): Baronies de Pinós i Mataplana. Reedició de 1989 del Centre d'Estudis Baganesos. VV.AA. (1990). "Catàleg de Monuments i Conjunts Històrico-Artístics de Catalunya", Direcció General del Patrimoni Cultural, Servei del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, Barcelona. VVAA. (1985: 355-358): "Catalunya Romànica. XII. El Berguedà", Fundació Enciclopèdia Catalana, Barcelona. VV.AA. (1994). "Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà", vol.5. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Barcelona.

